

הפחד מפני הרפורמה בענף – לא רק אצלנו

* באופן מסורתי והיסטורי, מחירי הגבינה, החמאה ואבקת חלב רזה בעולם היו ב-30% עד 40% נמוכים מאלה שבארה"ב. כמה זמן זה יקח עד שהסחר החופשי יביא לידי עליית המחיר העולמי והשוואתו לזה של ארה"ב? ועל איזה מחיר מדברים..... ה-BFP (מעין מחיר מטרה) של שנת 1997 שהיה בממוצע $cwt/\$12.05$ (=26.5 סנט/ק"ג חלב) או של 1998 עם $\$14.20/cwt$ (=31.2 סנט/ק"ג חלב)?

* בכנס של ארגון המזון והחקלאות העולמי בעיר בואנוס איירס בקיץ שעבר ניבא אחד מבכירי, שהמחירים הבינלאומיים למוצרי חלב לא צפויים לעלות בתקופת העשור הבא. באותו זמן היו מחירי החלב ליצרן בארצות שונות כדלקמן (הכל מתורגם למחיר סנט/ק"ג): 20.8 – 24.7 בסין, הודו, פרו; 15.8 – 19.8 בצ'ילה, פולין, רוסיה, דרום-אפריקה; 9.9 – 14.8 בארגנטינה, אוסטרליה, ברזיל, ניוזילנד.

(הערת המערכת: כדאי להשוות עם הטבלה שהובאה ב"משק הבקר" 282, עמ' 34. שם נמצא שבעוד ארה"ב עשויה לייצר השנה 23% מכלל החלב ברשימת הארצות, הלוא הארצות שצויינו ברשימה הנכסחת אמורות לייצר 36%, וזה עדיין בלי פרו, צ'ילה ודרום-אפריקה).

* גראה שעמדת ארה"ב מתמקדת באילוף הקהיליה האירופית להקטין באופן משמעותי את התמיכות בייצור חלב והסובסידיות לייצוא. אולם, לאירופה מאות אלפים של רפתות קטנות, רבות עם פחות מתריסר פרות. אין להניח, שבקרוב תהיה תזווה משמעותית בחיסול הייצור ממשקי החלב הקטנים באירופה, אשר נחשבים לחלק חיוני ושלא ניתן לוותר עליו במרקם הכלכלי-חברתי של אותן ארצות.

* קרוב לודאי, שבעת מו"מ האירופאים, הקנדים ואחרים יראו כבלתי חוקיים כל סוג של סובסידיה ותמיכה ויתקפו הנהוג בארה"ב: עצם הסדרת השוק ע"י צווי שיווק חלב פדראליים,

בחוברת הווארד'ז דיירימן האמריקאית מלפני חודשיים (25.10.99) קראנו דברי פרשנות מטעם מערכת העיתון החושפים חשש אמיתי מפני תוצאות הסיבוב הבא של כינוס WTO (ארגון הסחר העולמי), שבעקבות החלטותיו הקודמות אנו הולכים לקראת הרפורמה 2000. ארה"ב גדולה ורחבה, עם אזורים אקלימיים שונים ומבנים חברתיים רבי-פנים. כך שדעת הירחון האמור משקף יותר את בעיותיהם של בעלי העדרים המשפחתיים המסורתיים, בשונה ולעתים קרובות בניגוד לבעלי חוות הענק במערב ודרום ארה"ב. הנה כמה מן המחשבות כפי שהן באות לידי ביטוי בכתבה.

זה מתחיל עם הטענה כנגד שני ארגונים גדולים מאד של יצרנים ועוד שתי קבוצות של תעשיינים מעבדי חלב ותוצרת. העתון תוהה שהגורמים הנ"ל תומכים בצעדים כאילו נוגדים את אינטרס המשק המשפחתי:

● הפסקה מדורגת של סובסידיות לייצוא, כולל DEIP (התכנית לעידוד יצוא חלב ומוצרים);

● שיפור גישה לשוקי פנים וחוץ על ידי הקטנת תעריפים ושמידה על מכסות שיווק מחוייבות שיעור תעריף;

● מעבר לתכניות תמיכה ארציות שתהיינה "פחות מעוותות סחר".

הקבוצות דלעיל טוענות, שארה"ב מסוגלת לייצר חלב במחיר יותר נמוך מ-90% של יצרני החלב בעולם. הם טוענים, שברגע שאירופה תפסיק לסבסד ייצוא חלב ומוצרי, המחיר העולמי יתאים עצמו (כלומר יעלה) למחיר החלב בארה"ב.

אלא, שיצרני החלב הקטנים, המשקים המשפחתיים בצפון המדינה וכדומה, כלל אינם משוכנעים שיתר חופש בסחר ישפר את הכנסות המשק שלהם. הנה כמה מן הסיבות עליהן מתבסס החשש מפני עתיד אפור:

יתכן שמבחינה מסחרית גרידא יש בזה משהו. אך המפסידים יהיו משפחות החקלאים והרפתנים של הארץ והקהילות שנתמכות על עצם קיומם של המשקים הקטנים הרבים.

עד הנה פרשנות הוארד'ז דיירימן, המבטאה דאגה וחשש אמיתיים ביחס לעתיד לקרות. אנחנו חייבים להקשות ולשאול: האם אנחנו עושים את הכל כדי להגן על הפלורליות במבנה המשקי של החקלאות בישראל, בכלל – ושל ענף החלב, בפרט?

מדרכי מלען

ועוד מנגנונים מגבילים, סובסידיות למים, 200 מיליון דולר סיוע למחירי חלב ומוצריו, אשראי מוזל והרבה סיוע בגין אסונות טבע. ובהערה עוקצנית עוד נאמר, שלא לדאוג לתמיכות בארה"ב, שעשויות אף לגדול.

נשארתי השאלה, מה המניע להעלאת משק החלב האמריקאי על נדנדת התחרותיות הבינלאומית? אולי הכח הדוחף הוא בגדולי תעשיית החלב ואפילו קואופרטיבים שצופים עתיד עם מקורות חו"ל זולים של מוצרי חלב ורכיבים שבעזרתם יוכלו להרחיב את רווחיהם.

"משק הבקר והחלב"

הגיעה העת לחדש את דמי החתימה עבור קבלת החבורות של "משק הבקר והחלב" כולל חוברת אחת של "חקר ומעש", חוברות הסיכומים בעברית ולועזית, וכל חומר מודפס נוסף כפי שיוחלט מדי פעם – לשנת 2000. מאחר שעלות הוצאת החבורות גדלה אף מעבר לאינפלציה ולא מעט גם בגלל שיפור גראפי ותמונות בצבעים, סוכם להעלות את דמי המנוי ל-117 ש"ח (כולל מע"מ).

אם ברצונכם לשנות את מספר העותקים, עליהם הייתם חתומים בשנה שחלפה, יש להודיע על כך למשרדי המ"ב בהקדם. היה ולא נתקבלה הודעה על שינוי, נראה זאת כאישור למספר עותקים כמו בשנה שעברה.

אנא, דאגו לתשלום דמי המנוי עד סוף חודש ינואר, על מנת להבטיח הופעתו הסדירה של "משק הבקר והחלב" ומשלוח החבורות למנויים במועד. **המערכת**

כריכת חבורות "משק הבקר והחלב"

כמו בשנה שעברה, אנו מתכוונים להוציא בכרך אחד את חבורות "משק הבקר והחלב" של שנה שלמה, מס' 278 – 283 וחוברת "חקר ומעש" מס' 21.

החברים המעוניינים בכריכת חבורותיהם מתבקשים לשלוח אלינו בהקדם האפשרי, על מנת שנוכל לרכז מספר גדול יותר של כריכות ובה להזיל עלותן.

כמו בשנה שעברה (1998), גם להבא נפרסם את הדו"ח השנתי של המ"ב וספר העדר בצורת ספרון בעל כריכה משלו, כך שלא נוכל לכרוך אותו יחד עם חבורות "משק הבקר". לכן, מיד עם גמר שנת 1999 נהיה כבר מוכנים לקבל את חבורות "משק הבקר", כולל "חקר ומעש" לשם כריכתן. **המערכת**